

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट मिति २०८२/०८/२१ गते सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएको मुद्दाको विवरण:-

सि.नं	प्रतिवादीहरु	मुद्दा	आयोगको माग दावी तथा विशेष अदालतको फैसला	विशेष अदालतको फैसला र आधार	आयोगबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएका आधारहरु																																																																		
१	प्रतिवादीहरु कौशलेन्द्र मिश्र, सरोज कुमारी र तुलसी कुमारी मिश्र शर्मा मु.नं (०७९- CR-०१६०) फैसला मिति २०८१/०२/०६	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको।	आयोगको माग दावी बलरा नगरपालिका, सर्लाहीका (तत्काल जनस्वास्थ्य निरीक्षक/अधिकृत छैटौं तह) हाल जनस्वास्थ्य निरीक्षक/अधिकृत सातौं कौशलेन्द्र मिश्रले सार्वजनिक पदमा बहाल रहँदा स्रोत नखुलेको सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्ने उजुरी निवेदन उपर छानविन अनुसन्धान हुँदा, प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रले सार्वजनिक सेवाको पदमा प्रवेश गरेको मिति २०५७।०३।०८ देखि २०७८।०३।३२ सम्मको जाँच अवधिमा सिर्जित सम्पत्ति एवं खर्च तथा लगानीहरुमा गरिएको कूल खर्च र सोही अवधिको आयहरुको आय व्ययको प्रवाह विवरण Cash Flow Chart अनुसार जाँच अवधिमा स्रोत खुल्न आएको निजको वैध आय रु.१,१३,४५,८०५।४३ बाट सोही अवधिमा निजले सिर्जना गरेका सम्पत्ति एवं खर्च तथा लगानीहरु रु.२,४३,९१,५६५।७२ घटाउदा हुन आउने रु.१,३०,४५,७६०।२९ को श्रोत खुल्न नसकेकोले उक्त रकम बराबरको सम्पत्ति गैर कानुनी रुपमा आर्जन गरेको र सोबाट बढे बढाएको सम्पत्ति	फैसला: प्रतिवादीहरुलाई सफाई दिने गरी भएको फैसला। विशेष अदालतले फैसला गर्दा लिएका आधारहरु: - आरोप दावी र प्रतिवादीको विचमा मुख नमिलेको व्यय शिर्षकमा हेर्दा, - आयोगले कायम गरेको अनुसन्धान अवधी पश्चात जग्गा खरिद भएको भन्ने लिखतबाट देखिन आएकोले जाँच अवधि पश्चात खरिद भएको जग्गाको मूल्यलाई प्रतिवादीको व्ययमा गणना गर्न नमिल्ने। - जाँच अवधि भन्दा पछि पारित भएको जग्गाको रजिष्ट्रेशन दस्तुर समेत व्ययमा गणना गर्न नमिल्ने। - प्रतिवादी स्वयंले निर्माण गरेको घरको लागतमा १५% ओभरहेड खर्च र ५% ठेक्का कर बापत घटाई प्रतिवादीको व्ययमा गणना गर्नुपर्ने। - आरोप दावी र प्रतिवादीको विचमा मुख नमिलेको आय शिर्षकमा हेर्दा, - प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्र स्थायी हुनुपूर्व अस्थायी सार्वजनिक सेवा गरे बापत प्राप्त रकमलाई पारिश्रमिक आयमा गणना गर्नुपर्ने। - प्रतिवादीले कर्मचारी संचयकोष, बैंक तथा वित्तीयसंस्था एवम, सहकारी संस्था समेतबाट लिएको संस्थागत कर्जा आयमा गणना हुने। - आयोगले घरजग्गा बिक्रीबाट प्राप्त रकम मध्ये स्रोत नपुगेको भनी सम्पूर्ण परित रकमलाई आयमा गणना नगरेकोमा सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित सिद्धान्त बमोजिम घर जग्गा बिक्री गर्दा पारित लिखतमा उल्लेखित सम्पूर्ण मूल्यलाई नै प्रतिवादीको आयमा गणना गर्नुपर्ने। - श्रोत नपुगेको भनी कम घर बहाल रकम गणना गर्नु सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित सिद्धान्त विपरित हुँदा घरबहाल बापत प्राप्त रकमलाई नै प्रतिवादीको आयमा गणना गर्नुपर्ने। “प्रतिवादीले लिएका जिकिरहरुलाई अन्यथा गर्ने बादी पक्षबाट ठोस तथ्ययुक्त प्रमाणहरु संकलित नभएको अवस्थामा प्रतिवादीको जिकिरलाई बेमुनासिव भन्न मिल्दैन” (नेकाप २०७३, नि.नं. ९५४५) भन्ने व्याख्या गरेको सन्दर्भमा दैनिक भ्रमण भत्ता शिर्षक अन्तर्गत नगरपालिकाको कार्यालयको पत्र मार्फत प्राप्त विवरण अनुसार उक्त रकम निजको आयमा गणना गर्नुपर्ने। - कार्यालयमा बेतलबी विदामा रहेका बखत प्रतिवादीले अन्यत्र कार्य गरी प्राप्त गरेको पारिश्रमिकलाई प्रतिवादीको आयमा गणना गर्नु उपयुक्त हुने। - नगद तथा बैंक मौज्जातलाई प्रतिवादीको आयको रुपमा गणना गर्नु पर्ने। - प्रतिवादीको श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्रको माईतीबाट काठमाडौंमा जग्गा खरिद गर्दा आर्थिक सहयोग प्राप्त गरेको भन्ने प्रतिवादीको बैंक खाताको विवरण, स्टेटमेण्ट र बकपत्रबाट समेत पुष्टि भएको हुँदा उक्त रकम प्रतिवादीको आयको रुपमा गणना गर्नुपर्ने।	- सर्वप्रथम प्रस्तुत फैसला गर्दा अदालतले समग्र जाँच अवधिलाई एउटै अवधि मानेर प्रतिवादीको आय तथा व्यय तर्फको गणना गर्दा बुँदागत रुपमा ठहर गरेका शिर्षकहरुलाई आय व्यय तालिकामा राख्दा आय तर्फ व्यवसाय आय शिर्षकमा रु.३,७१,५२३।०० राख्न छुटेको र व्यय तर्फ कर्जाको सेवा शुल्क शिर्षकमा रु.११,८१२।५० राख्न छुटेको देखिन्छ भने नगद तथा बैंक मौज्जात शिर्षकमा रु.३,९१,४५१।४० हुनु पर्नेमा तालिकामा रु.३,५२,९६२।०० भई फरक परेको देखिन्छ साथै उक्त तालिकाको कुल जोडफलमा समेत त्रुटी भएको देखिदा प्रथम दृष्टिमा नै प्रस्तुत त्रुटीपूर्ण फैसला बदरभागी छ। - अतः फैसला अनुसार अदालतले ठहर खण्डमा बुँदागत रुपमा उल्लेख गरेका शिर्षक अनुसार प्रतिवादीको समग्र आय व्ययको अवस्था निम्न बमोजिम हुन आउँछ। <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">आय तर्फ</th><th colspan="3">व्यय तर्फ</th></tr> <tr> <th>क्र.स</th><th>शिर्षक</th><th>रकम (रु.)</th><th>क्र.स</th><th>शिर्षक</th><th>रकम (रु.)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td><td>अंशवण्डा</td><td>७५,०००.००</td><td>१</td><td>कर्जा भुक्तानी</td><td>३५,२३,८१८.३९</td></tr> <tr> <td>२</td><td>अन्य भत्ता</td><td>१,२५,३००.००</td><td>२</td><td>कर्जाको सेवा शुल्क</td><td>११,८१२.५०</td></tr> <tr> <td>३</td><td>कर्जा</td><td>७०,७८,९७७.००</td><td>३</td><td>जग्गा खरिद/राजिनामा</td><td>२६,००,०००.००</td></tr> <tr> <td>४</td><td>कृषि आय</td><td>९,६२९.२५</td><td>४</td><td>घर निर्माण</td><td>८१,१७,२५५.८७</td></tr> <tr> <td>५</td><td>घर जग्गा बिक्री</td><td>२५,००,०००.००</td><td>५</td><td>रजिष्ट्रेशन दस्तुर</td><td>८३,७५०.००</td></tr> <tr> <td>६</td><td>घरबहाल आय</td><td>१५,२४,४३४.१०</td><td>६</td><td>उद्योग/व्यवसाय मा लगानि</td><td>११,७२५.००</td></tr> <tr> <td>७</td><td>छोरी आरती मिश्र र पुजा मिश्रको पारिश्रमिक</td><td>४,०४,९१४.५०</td><td>७</td><td>बीमा प्रिमियम</td><td>३,५६,२०८.००</td></tr> <tr> <td>८</td><td>कौशलेन्द्र मिश्रको पारिश्रमिक</td><td>३८,०६,५३७.०८</td><td></td><td>शेयर खरिद</td><td>२,०००.००</td></tr> <tr> <td>९</td><td>व्यवसायको आय</td><td>३,७१,५२३.००</td><td></td><td>शैक्षिक खर्च</td><td>९,३४,६८२.००</td></tr> </tbody> </table>	आय तर्फ			व्यय तर्फ			क्र.स	शिर्षक	रकम (रु.)	क्र.स	शिर्षक	रकम (रु.)	१	अंशवण्डा	७५,०००.००	१	कर्जा भुक्तानी	३५,२३,८१८.३९	२	अन्य भत्ता	१,२५,३००.००	२	कर्जाको सेवा शुल्क	११,८१२.५०	३	कर्जा	७०,७८,९७७.००	३	जग्गा खरिद/राजिनामा	२६,००,०००.००	४	कृषि आय	९,६२९.२५	४	घर निर्माण	८१,१७,२५५.८७	५	घर जग्गा बिक्री	२५,००,०००.००	५	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८३,७५०.००	६	घरबहाल आय	१५,२४,४३४.१०	६	उद्योग/व्यवसाय मा लगानि	११,७२५.००	७	छोरी आरती मिश्र र पुजा मिश्रको पारिश्रमिक	४,०४,९१४.५०	७	बीमा प्रिमियम	३,५६,२०८.००	८	कौशलेन्द्र मिश्रको पारिश्रमिक	३८,०६,५३७.०८		शेयर खरिद	२,०००.००	९	व्यवसायको आय	३,७१,५२३.००		शैक्षिक खर्च	९,३४,६८२.००
आय तर्फ			व्यय तर्फ																																																																				
क्र.स	शिर्षक	रकम (रु.)	क्र.स	शिर्षक	रकम (रु.)																																																																		
१	अंशवण्डा	७५,०००.००	१	कर्जा भुक्तानी	३५,२३,८१८.३९																																																																		
२	अन्य भत्ता	१,२५,३००.००	२	कर्जाको सेवा शुल्क	११,८१२.५०																																																																		
३	कर्जा	७०,७८,९७७.००	३	जग्गा खरिद/राजिनामा	२६,००,०००.००																																																																		
४	कृषि आय	९,६२९.२५	४	घर निर्माण	८१,१७,२५५.८७																																																																		
५	घर जग्गा बिक्री	२५,००,०००.००	५	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८३,७५०.००																																																																		
६	घरबहाल आय	१५,२४,४३४.१०	६	उद्योग/व्यवसाय मा लगानि	११,७२५.००																																																																		
७	छोरी आरती मिश्र र पुजा मिश्रको पारिश्रमिक	४,०४,९१४.५०	७	बीमा प्रिमियम	३,५६,२०८.००																																																																		
८	कौशलेन्द्र मिश्रको पारिश्रमिक	३८,०६,५३७.०८		शेयर खरिद	२,०००.००																																																																		
९	व्यवसायको आय	३,७१,५२३.००		शैक्षिक खर्च	९,३४,६८२.००																																																																		

		समेत आफ्नो एकासगोलकी पत्नीहरु प्रतिवादी सरोज कुमारी र तुलसी कुमारी मिश्र शर्माको नाममा समेत राखेको देखिएको हुँदा प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रले साबिक भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा १५ र सो कसुरलाई निरन्तरता दिएको प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २० को उपदफा (१) बमोजिमको कसुर गरेको तथ्य प्रमाणबाट पुष्टि भएको हुँदा निज कौशलेन्द्र मिश्रलाई बिगो रु.१,३०,४५,७६०।२९ कायम गरी साबिक भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा १५ ले निर्देश गरे बमोजिम सोही ऐनको दफा ३ तथा दफा २९ को उपदफा (२), प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २० को उपदफा (२) बमोजिमको जरिवाना र कैद हुनका लागि मागदावी लिइएको छ। साथै साबिक भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को दफा १६ ग, ऐ.ऐनको दफा २९ को उपदफा (१) तथा प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४७ तथा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २९ ख बमोजिम प्रतिवादीको सम्पत्तिबाट जफत गरी पाउन तथा प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रले गैर कानुनी रुपमा आर्जन गरेको सम्पत्ति र सोबाट बढे बढाएको सम्पत्ति समेत आफ्नी एकासगोलकी पत्नीहरु सरोज	- प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रको श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्रले प्राईम लाईफ ईन्स्योरेन्सबाट प्राप्त रकम प्रतिवादीको आयमा गणना गर्नुपर्ने। - सामाजिक कार्य अन्तर्गत दान दक्षिणा, टिकाटालो, धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक परम्परा बमोजिम प्राप्त रकमलाई समग्र आयमा गणना गर्नुपर्ने देखियो। - प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रको छोरी आरती मिश्रले अध्ययनको लागि भारतीय दुतावासबाट रकम प्राप्त गरेको निजको छोरीको बैंक खातामा देखिन आएकोले सो रकमलाई प्रतिवादीको यमा गणना गर्नु पर्ने। - उल्लेखित आधारबाट प्रतिवादीको समग्र आय व्ययको अवस्था निम्न बमोजिम देखियो <table><tr><th>क्र. सं.</th><th>आयको शिर्षक</th><th>रकम (रु.)</th><th>क्र. सं.</th><th>व्ययको शिर्षक</th><th>रकम (रु.)</th></tr><tr><td>१</td><td>अंशवापत प्राप्त</td><td>७५,०००।६</td><td>१</td><td>कर्जा भुक्तानी</td><td>३५,२३,८१८।३९</td></tr><tr><td>२</td><td>अन्य भत्ता वापत</td><td>१,२५,३००।६</td><td>२</td><td>जग्गा खरिद</td><td>२६,००,०००।६</td></tr><tr><td>३</td><td>संस्थागत कर्जा</td><td>७०,७८,९७७।६</td><td>३</td><td>दुईवटा घर निर्माण खर्च</td><td>८१,१७,२५५।८७</td></tr><tr><td>४</td><td>कृषि आय</td><td>९,६२९।२५</td><td>४</td><td>रजिष्ट्रेशन दस्तुर</td><td>८३,७५०।६</td></tr><tr><td>५</td><td>घरजग्गा बिक्री</td><td>२५,००,०००।६</td><td>५</td><td>शेयर खरिद</td><td>२,०००।६</td></tr><tr><td>६</td><td>घर बहाल वापत</td><td>१५,२४,४३४।१०</td><td>६</td><td>शैक्षिक खर्च</td><td>९,३४,६८२।६</td></tr><tr><td>७</td><td>छोरी आरती मिश्रको पारिश्रमिक</td><td>४,०४,९१४।५०</td><td>७</td><td>उद्योग व्यवसायमा लगानी</td><td>११,७२५।६</td></tr><tr><td>८</td><td>कौशलेन्द्र मिश्रको पारिश्रमिक</td><td>३८,०६,५३७।०८</td><td>८</td><td>बीमा प्रिमियम भुक्तानी</td><td>३,५६,२०८।६</td></tr><tr><td>९</td><td>निजको दैनिक भ्रमण भत्ता</td><td>१,२७,२००।६</td><td>९</td><td>सवारी साधन खरिद</td><td>३७,००,०००।६</td></tr><tr><td>१०</td><td>बिमा वापत</td><td>१,७५,७७०</td><td>१०</td><td>÷</td><td>÷</td></tr></table>	क्र. सं.	आयको शिर्षक	रकम (रु.)	क्र. सं.	व्ययको शिर्षक	रकम (रु.)	१	अंशवापत प्राप्त	७५,०००।६	१	कर्जा भुक्तानी	३५,२३,८१८।३९	२	अन्य भत्ता वापत	१,२५,३००।६	२	जग्गा खरिद	२६,००,०००।६	३	संस्थागत कर्जा	७०,७८,९७७।६	३	दुईवटा घर निर्माण खर्च	८१,१७,२५५।८७	४	कृषि आय	९,६२९।२५	४	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८३,७५०।६	५	घरजग्गा बिक्री	२५,००,०००।६	५	शेयर खरिद	२,०००।६	६	घर बहाल वापत	१५,२४,४३४।१०	६	शैक्षिक खर्च	९,३४,६८२।६	७	छोरी आरती मिश्रको पारिश्रमिक	४,०४,९१४।५०	७	उद्योग व्यवसायमा लगानी	११,७२५।६	८	कौशलेन्द्र मिश्रको पारिश्रमिक	३८,०६,५३७।०८	८	बीमा प्रिमियम भुक्तानी	३,५६,२०८।६	९	निजको दैनिक भ्रमण भत्ता	१,२७,२००।६	९	सवारी साधन खरिद	३७,००,०००।६	१०	बिमा वापत	१,७५,७७०	१०	÷	÷
क्र. सं.	आयको शिर्षक	रकम (रु.)	क्र. सं.	व्ययको शिर्षक	रकम (रु.)																																																																
१	अंशवापत प्राप्त	७५,०००।६	१	कर्जा भुक्तानी	३५,२३,८१८।३९																																																																
२	अन्य भत्ता वापत	१,२५,३००।६	२	जग्गा खरिद	२६,००,०००।६																																																																
३	संस्थागत कर्जा	७०,७८,९७७।६	३	दुईवटा घर निर्माण खर्च	८१,१७,२५५।८७																																																																
४	कृषि आय	९,६२९।२५	४	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८३,७५०।६																																																																
५	घरजग्गा बिक्री	२५,००,०००।६	५	शेयर खरिद	२,०००।६																																																																
६	घर बहाल वापत	१५,२४,४३४।१०	६	शैक्षिक खर्च	९,३४,६८२।६																																																																
७	छोरी आरती मिश्रको पारिश्रमिक	४,०४,९१४।५०	७	उद्योग व्यवसायमा लगानी	११,७२५।६																																																																
८	कौशलेन्द्र मिश्रको पारिश्रमिक	३८,०६,५३७।०८	८	बीमा प्रिमियम भुक्तानी	३,५६,२०८।६																																																																
९	निजको दैनिक भ्रमण भत्ता	१,२७,२००।६	९	सवारी साधन खरिद	३७,००,०००।६																																																																
१०	बिमा वापत	१,७५,७७०	१०	÷	÷																																																																
१	दैनिक भ्रमण भत्ता	१,२७,२००.००		सवारी साधन खरिद	३७,००,०००.००																																																																
१	बीमा परिपक्व भै रकम प्राप्त	१,७५,७७०.००																																																																			
१	बैठक भत्ता	३,९०,४००.००																																																																			
१	स्थानीय भत्ता	१,५१,२६९.००																																																																			
३																																																																					
१	मधेशी गैरसरकारी संस्थाबाट प्राप्त पारिश्रमिक	११,५२,३४०.००																																																																			
१	नगद तथा बैंक मौज्दात	३,९१,४५१.४०																																																																			
१	श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्रको भाई सागर पौडेलबाट प्राप्त गरेको	१०,००,०००.००																																																																			
१	श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्रले विमा कम्पनीहरुबाट प्राप्त गरेको	२,०४,२२४.००																																																																			
१	सामाजिक कार्यवापत	५,००,०००.००																																																																			
१	छोरी आरती मिश्रको छात्रवृत्ति	१,०८,०००.००																																																																			
	जम्मा	२,००,९६,९६९.३३		जम्मा	१,९३,४१,२५१.७६																																																																
व्यय भन्दा आय बढी					७,५५,७१७.५																																																																

[illegible]

			रु.४०,५७,५१७।६७ बढी देखिन आयो। यस अवस्थामा प्रतिवादीले गैर कानूनी आर्जन गरेको तथा निजले अमिल्दो तथा अस्वभाविक जीवनस्तर यापन गरेको भन्ने वादी नेपाल सरकारको आरोपदावी पुग्न सक्ने देखिएन।	ने.का.प. २०६९, अंक ५, नि.नं. ८८३२) र गैर कानुनी तवरबाट आर्जन गरेको सम्पत्तिबाट भएको आयलाई समेत कानुनी आयमा मान्यता दिदै जानेहो भन्ने अन्य गैरकानुनी आर्जनको समेत स्रोत पुष्टी हुन सक्ने हुँदा उक्त कार्य त्रुटिपूर्ण रहेको छ। यसै सन्दर्भमा, नेपाल सरकार विरुद्ध युवराज शर्मा भएको (ने.का.प.२०६९, अंक ५, नि.नं.८८८६) मुद्दामा “आधारभूत सम्पत्तिको स्रोत पुष्टि गर्न नसकेको अवस्थामा त्यसबाट बढेबढाएको सम्पत्ति समेत स्वतः गैरकानूनी हुने भई दफा ४७ बमोजिम जफत हुने स्थिति रहन्छ। त्यसैले बढेबढाएको सम्पत्तिको स्रोत खोज्न वा त्यस्तो सम्पत्तिबाट आधारभूत सम्पत्तिको स्रोत पुष्टि हुने गरी अर्थ गर्न मिल्दैन। बढे बढाएको सम्पत्तिलाई आयको मान्यता दिँदा परिणामतः त्यसले आधारभूत सम्पत्तिकै स्रोत पुष्टि हुनजाने अवस्था सिर्जना हुन आउँछ, जुन कानूनसम्मत हुन नसक्ने” भन्ने प्रतिपादित सिद्धान्त विपरित भएको प्रस्तुत फैसला बदरभागी छ। ● घर बहाल आय सम्बन्धमा: आयोगले प्रतिवादीको घर निर्माण गर्दा आयश्रोत नपुगेको भनी कुल बहाल आय मध्ये रु.५,०४,३७७।०२ लाई मात्र आयमा गणना गरेकोमा अदालतबाट फैसला गर्दा श्रोत नपुगेको भनी कम बहाल रकम गणना गरी उपयुक्त र न्यायसंगत देखिँदै भनी काठमाण्डौ र पोखराको घरको घर बहाल रु.१५,२४,४३४/१० आयको रूपमा गणना गरेको सन्दर्भमा । “बैंकमा राखेको रकमको व्याजलाई आयमा समावेश गर्नका लागि त्यसको मूलधन वैध थियो भन्ने तथ्य पुष्टि गर्न सक्नु पर्ने”(नेपाल सरकार विरुद्ध रामाज्ञा चतुर्वेदी (ने.का.प.२०६८, अंक ६, नि.नं. ८६३०) प्रतिपादित सिद्धान्त प्रतिकूल भएको प्रस्तुत फैसला बदरभागी छ। ● दैनिक भ्रमण भत्ता सम्बन्धमा: दैनिक भत्ता वापतको रकम सोही शिर्षकमा नै खर्च हुने रकम हो, त्यस्तो रकम लाई थप आयको मान्यता दिन नहुने हो। तथापी प्रतिवादीले अनुसन्धानको क्रममा गरेको वयान र प्राप्त आधार प्रमाणहरुबाट दैनिक भ्रमण भत्ता वापत रु.८९,०४०।÷ गणना गरेकोमा प्रतिवादीले दैनिक भ्रमण भत्ता शिर्षक अन्तर्गत जम्मा रु.१,२७,२००।÷ प्राप्त गरेको भनी अनुसन्धान अवधि भन्दा पछि तयार गरेको बलरा नगरपालिकाको कार्यालयको मिति २०७९।०५।२८ को पत्रको आधार लिई प्रमाणको न्यायिक परिक्षण नगरी प्रतिवादीको दैनिक भ्रमण भत्ता शिर्षकको आयमा रकम थप गरिएको फैसला त्रुटिपूर्ण हुँदा बदरभागी छ। ● मधेश गैरसरकारी संस्था महासंघबाट प्राप्त पारिश्रमिकको सम्बन्धमा: प्रतिवादीले मिति २०६५ श्रावण देखि २०६६ असार मसान्तसम्म कार्यरत कार्यालयबाट बेतलबी विदा लिई मधेश गैर-सरकारी संस्था महासंघमा आसिक समय परामर्शदाताको हैसियतमा कार्य गरेको र यसरी परामर्शदाताको हैसियतमा निजले कार्य गर्दा उक्त संस्थाबाट पारिश्रमिक वापत जम्मा रु.१६,४६,२००/-पारिश्रमिक प्राप्त गरेको तथ्य पुष्टी हुने गरी मधेशी गैरसरकारी संस्था महासंघको मिति २०६८/१२/०५ को पत्र तथा मधेशी गैरसरकारी संस्था महासंघको बैंक खाता विवरण एवं प्रतिवादी स्वयम्को बैंक खाता विवरणबाट देखिन आयो निर्वाह खर्च कटाई बाँकी ७० प्रतिशतले हुने रु.११,५२,३४०/- निज प्रतिवादीको आयमा गणना गरेको देखिन्छ। सो सन्दर्भमा प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रले मिति २०६५ श्रावण देखि २०६६ असार मसान्तसम्म बेतलबी अध्यय विदा लिएको विषयमा विवाद छैन तर बेतलबी अध्ययन विदामा रहेको व्यक्तिले कुनै संगठित संस्थामा नियमित रूपमा काम गरी पारिश्रमिक लिन पाउने भन्ने व्यवस्था देखिँदै भन्ने निज प्रतिवादीले कतै कुनै सम्बन्धित निकायबाट अध्ययन विदामा रहेको अवधिमा काम गरी पारिश्रमिक लिन पाउने भनी स्वीकृति लिई काम गरेको समेत
--	--	--	--	--

				देखिदैन। तसर्थ अध्ययन विदामा रहेको व्यक्तिले नियममित रुपमा सो अवधिभर काम गरी तलव भत्ता बुझ्न मिल्ने नदेखिदा निज प्रतिवादीले अध्ययन विदामा रहेको अवधिमा मधेश गैरसरकारी संस्था महासंघबाट प्राप्त पारिश्रमिक वापत जम्मा रु.१६,४६,२००/- को जीवन निर्वाह वापत ३०% कट्टी गरी बाँकी आयलाई प्रतिवादीको आयमा थप गरिएको मिलेको नहुँदा प्रस्तुत फैसला बदरभागी छ। • नगद तथा बैंक मौज्जात सम्बन्धमा: फैसला गर्दा, प्रतिवादीले सम्पत्ति विवरण फारम पेश गर्दा आफूसंग रु.२५,०००/- नगद रहेको भनी उल्लेख गरेको देखिन्छ भने निज प्रतिवादी तथा निजको एकाघरसगोलको परिवारको नाउँमा रहेको विभिन्न बैंकहरुको खातामा रु.३,६६,४५१/४० गरी जम्मा नगद तथा बैंक मौज्जात रु.३,९१,४५१।४० लाई प्रतिवादीको आय तर्फ गणना गरिएको तथ्यमा माथि समेत विवेचना गरिसकिएको छ। प्रतिवादीको नगद तथा बैंक मौज्जात रकम व्यय तर्फ गणना गरिनु पर्नेमा आय शिर्षक तर्फ गणना गरिनु गम्भिर सैद्धान्तिक त्रुटी भएको हुँदा प्रस्तुत फैसला बदरभागी छ। • श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्रको भाई सागर पौडेलबाट प्राप्त रकमको सम्बन्धमा: प्रतिवादीको श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्रको माईतीबाट काठमाडौँमा जग्गा खरिद गर्दा रु.१०,००,०००/- आर्थिक सहयोग स्वरुप प्रतिवादीको सालो सागर पौडेलले जम्मा गरेको र निज सागर पौडेलले यस अदालत समक्ष गरेको बकपत्रबाट समेत उक्त तथ्य पुष्टि गरेको भनी फैसलामा प्रतिवादीको आयको रुपमा गणना गरेको देखिन्छ तर निज प्रतिवादीको भाई सागर पौडेलले सहयोग रकम प्रदान गरेको हो भनी प्रतिवादीहरु कौशलेन्द्र मिश्र र निजको श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्रले समेत अनुसन्धानको बयानमा कहि कुनै खुलाई पुष्टि गरेको नदेखिदा पछि अदालतमा मात्र कसूरबाट उन्मुक्ति पाउने आशाले गरिएको बनावटी बयानलाई अदालतले फैसलाको आधार लिइएको फैसला बदरभागी छ। • सामाजिक कार्यबाट प्राप्त रकम सम्बन्धमा: प्रतिवादी तथा निजको श्रीमतीहरु वा छोरीहरुले अनुसन्धान अवधिभर लगभग रु.५,००,०००/- सामाजिक कार्य अन्तर्गत दान दक्षिणा, टिकाटालो, धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक परम्परा बमोजिम प्राप्त रकमलाई समग्र आयमा गणना गरेको देखियो। सो रकम कुनै आधार र प्रमाण पुष्टि विना हचुवाको भरमा एकमुष्ट यति धेरै रकम प्रतिवादीको आयमा गणना गरेको मिलेको नहुँदा बदरभागी छ। • प्रतिवादीको व्यय शिर्षक तर्फ:- • जग्गा खरीद राजिनामा: प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्र, श्रीमती सरोज कुमारी र श्रीमती तुलसी कुमारी मिश्र शर्माको नाममा गरी जम्मा खरिद तर्फ कुल रु.५६,००,०००।÷ आयोगले प्रतिवादीको व्यय तर्फ गणना गरेको छ। प्रतिपादित सिद्धान्त बमोजिम जग्गा खरिद गर्दा लिखतमा उल्लेख गरेको रकमलाई व्यय रकम मान्नु पर्ने भनी रु.३६,००,०००।- को जग्गालाई रु.१३,००,०००।- मात्र कायम गरेको छ। श्रीमती सरोज कुमारीका नाउँमा जिल्ला काठमाण्डौ, काठमाण्डौ महानगरपालिका १४ स्थित कि.नं. ५४४ क्षेत्रफल ९५.३७ ब.मि. भएको जग्गा जग्गा विक्रीकर्ता नारायण बि.क.लाई निज कौशलेन्द्र मिश्रको नाममा रहेको माछापुच्छ्रे बैंकबाट विक्रीकर्ताको नाममा काटिएको चेक मार्फत पटक पटक गरि रु.३६,००,०००।०० भुक्तानी भएको बैंक स्टेटमेन्ट बाट देखिएको साथै जग्गा विक्रेता नारायण खातीले रु.३६,००,०००।०० मा नै विक्री गरेको भनि आयोग समक्ष कागज गरिदिएको र निजले आ.व. २०६७/०६८ मा राष्ट्रिय किताबखाना निजामतीमा पेश गरेको सम्पत्ति विवरणमा उक्त जग्गा रु.३६,००,०००।०० खरिद गरेको भनि उल्लेख गरेको
--	--	--	--	---

					देखिदा उक्त जग्गाको खरीदमूल्य रु.३६,००,०००।०० नै भएको पुष्टि भएको अवस्था छ। यसै सन्दर्भमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट “सार्वजनिक पदमा बहाल रहेको पदाधिकारीहरूले कानून बमोजिम नियमित रूपमा साधिकार निकायमा बुझाउने सम्पत्ति विवरण फारम औपचारिकताको विषय मात्र होईन यसको प्रमाणिक मुल्य हुन्छ। जिम्मेवार पदाधिकारीले जिम्मेवार निकायमा आफैले बुझाएको विवरणबाट सृजित जिम्मेवारीबाट पन्छिन मिल्दैन (युवराज शर्मा बि.नेपाल सरकार ०७१-NE-००२१) प्रतिपादित सिद्धान्त विपरित गरिएको प्रस्तुत फैसला त्रुटीपूर्ण छ। ● घर निर्माण तर्फ: आयोगले प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रको श्रीमतीहरु सरोज कुमारी र तुलसी कुमारी मिश्र शर्माको नाममा रहेको घर निर्माण खर्च तर्फको कुल खर्च रु.१,०१,४६,५६९।८३ प्रतिवादीहरुको व्यय तर्फ गणना गरेको छ। सोमा प्रतिवादी स्वयंले घर निर्माण गरेको अवस्थामा घर निर्माण लागतमा १५% ओभरहेड खर्च र ५% ठेक्का कर बापत घटाई रु.८१,१७,२५५।८७ प्रतिवादीको व्ययमा गणना गरेको देखियो। आरोप पत्रमा घर निर्माण खर्च तर्फ प्रतिवेदकले पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा खर्च कायम गरिएको हो उक्त प्रतिवेदन अनुसार घर निर्माण खर्चमा कुनै ओभरहेड खर्च र ठेक्का कर बापत कुनै पनि थप रकम जोडेको नदेखिएको हुँदा अदालतबाट फैसला गर्दा, आरोप पत्रमा उल्लेखित उक्त रकममा घर निर्माण लागतमा १५% ओभरहेड खर्च र ५% ठेक्का कर बापत घटाई व्यय कायम गरिएको मिलेको नहुँदा प्रस्तुत फैसला बदर गरी पाउँ। ● अतः माथि बिबेचित प्रतिवादीको तलव भत्ता, घर निर्माण लागत, जग्गा खरीद, बैंक मौज्दात, शेयर खरीद बिक्री, जग्गा बिक्री ऋण सापटी, समेतबाट यी प्रतिवादी कौशलेन्द्र मिश्रले सार्वजनिक पद धारण गरेको मिति २०५७/०३/०८ देखि मिति २०७८/०३/३२ सेवा अवधिमा गैर कानुनी रूपमा आर्जन गरेको सम्पत्ति र सो बाट बढे बढाएको सम्पत्ति समेत गरी जम्मा रु.१,३०,४५,७६०।४५ बराबरको सम्पत्ति आफ्नो र एकासगोलकी पत्नीहरु प्रतिवादी सरोज कुमारी र तुलसी कुमारी मिश्र शर्माको नाममा समेत राखेको देखिई यी प्रतिवादीहरुले आरोपित कसूर गरेको निर्विवाद रूपमा पुष्टि भएकोमा मिसिल संलग्न समग्र प्रमाणको उचित मुल्यांकन नगरी एवं सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित सिद्धान्त प्रतिकुल हुने गरी गैर कानूनी रूपमा आर्जन गरको सम्पत्तीबाट बढे बढाएको सम्पत्तीलाई समेत प्रतिवादीको वैध आय कायम गरी प्रतिवादीहरुलाई सफाई दिने ठहर गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण भएकोले उक्त फैसला बदर गरी प्रतिवादीहरुलाई आरोप-पत्र मागदावी बमोजिम कसूर ठहर गरी सजाय गरि पाउँन सम्मानित अदालत समक्ष अनुरोध छ।
--	--	--	--	--	---